

Međunarodni dan svjesnosti o mucanju (International Stuttering Awareness Day-ISAD) 22. listopada

U Svijetu se od 1998. godine svakog 22.listopda obilježava Međunarodni dan svjesnosti o mucanju (International Stuttering Awareness Day – ISAD) kako bi se javnosti ukazao problem mucanja te podignula svijest i razina informiranosti o izazovima s kojima se susreću osobe koje mucaju. Hrvatski sabor je 20. ožujka 2009. godine usvojio prijedlog Hrvatske udruge za pomoć osobama koje mucaju “Hinko Freund” i proglasila 22. listopada “Danom svjesnosti o mucanju u Republici Hrvatskoj”.

Mucanje (eng. Stuttering) je govorni (komunikacijski) poremećaj u kojem je normalan tok govora prekidan učestalim produljivanjem ili ponavljanjem zvukova, slogova i riječi, ili osoba ne može početi izgovoriti riječ. Navedeni poremećaj može biti praćen i fizikalnim obilježjima poput raznih „tikova“- drhtanjem usana, učestalim treptanjem očiju i drugim neobičnim oblicima ponašanja. Određene stresne situacije poput govora u masi (pred publikom) mogu pogoršati mucanje. Najvažniji čimbenici koji doprinose razvoju mucanja su: a) genetika (60% osoba koje mucaju već imaju člana obitelji koji to radi), b) razvoj djeteta (djeca s drugim postojećim govornim i jezičnim poremećajima imaju veću vjerojatnost da u konačnici mucaju), c) neurofiziologija mozga, d) tzv. obiteljska dinamika (visoka očekivanja i ubrzani način života).

Procjenjuje se da u Svijetu živi oko 70 milijuna ljudi koji imaju problema s mucanjem, a samo u SAD-u muca više od 3 milijuna ljudi. Mucanje se kao govorni poremećaj najčešće javlja u dobi razvoja govora (predškolska dob) te je prisutan u oko 4% populacije te dobi. Dječaci četiri puta češće mucaju no djevojčice. U odrasloj dobi prevalencija se kreće oko 1%. Postavljanje dijagnoze i liječenje mucanja je u rukama logopeda. Liječenje se uglavnom temelji na jezično-govornoj terapiji uz elemente psihoterapije.

Prema procjenama, u Hrvatskoj živi oko 60-70 tisuća ljudi koji imaju problema s mucanjem. U našoj zemlji prisutan je manjak i neravnomjerna geografska distribucija logopeda tako da jedan zaposleni logoped dolazi na oko 7000 stanovnika. Pojedini dijelovi Hrvatske (otoci, Lika, dijelovi Slavonije) su lošije pokriveni brojem logopeda no središnji dijelovi Hrvatske. Prema podacima Hrvatske udruge za disleksiju, u Hrvatskoj je 2014.godine radilo oko 650-700 logopeda koji se nalaze u sustavu odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi te privatne prakse. U Slavoniji radi oko 50-ak logopeda koji su članovi Hrvatskog logopedskog društva (HLD), a u našoj županiji ih je manje od 10.

Ivan Štivić dr.med
spec.epidemiologije